

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-356-24>

УДК 658:004.738.5

JEL classification: M15, L86, O33

ЩУПАКІВСЬКИЙ Роман

Львівський торговельно-економічний університет

<https://orcid.org/0000-0002-2036-0332>

e-mail: Shch.Roman.V@gmail.com

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ТА КОНЦЕПЦІЙНІ ПОЛОЖЕННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ СЕКТОРА ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті досліджено теоретико-методичні засади формування стратегічних пріоритетів та концепційних положень державної політики цифрової трансформації національного господарства і реалізації потенціалу сектора інформаційно-комунікаційних технологій України. Обґрунтовано необхідність формування інтегрованої моделі державного регулювання, яка забезпечує узгодження стратегічних орієнтирів цифрової модернізації економіки із пріоритетами розвитку ІКТ-сектора як ключового джерела цифрових інновацій, технологічних рішень та людського капіталу. Визначено систему стратегічних пріоритетів цифрової трансформації, що охоплює розвиток цифрової інфраструктури, цифровізацію державного управління та базових галузей економіки, зміцнення кібербезпеки, розвиток цифрових компетентностей і міжнародну цифрову інтеграцію. Обґрунтовано концептуальні положення розвитку ІКТ-сектора, орієнтовані на активізацію інноваційної діяльності, формування сучасної цифрової екосистеми, зміцнення технологічної безпеки та інтеграцію ІКТ у процеси цифрової модернізації економіки. Доведено, що реалізація запропонованих стратегічних пріоритетів створює передумови для високотехнологічного розвитку, підвищення конкурентоспроможності, економічної стійкості та післявоєнного відновлення України..

Ключові слова: сектор ІКТ, цифрова трансформація, національна економіка, економічний потенціал, стратегічні пріоритети, концепція розвитку.

SHCHUPAKIVSKYI Roman

Lviv University of Trade and Economics

STRATEGIC PRIORITIES AND CONCEPTUAL PRINCIPLES FOR THE DIGITAL TRANSFORMATION OF THE NATIONAL ECONOMY AND REALIZATION OF THE ICT SECTOR'S POTENTIAL

The article investigates the theoretical and methodological foundations for shaping the strategic priorities and conceptual framework of the state policy aimed at the digital transformation of the national economy and the realization of the potential of Ukraine's information and communication technology (ICT) sector. It substantiates the necessity of developing an integrated public policy model that ensures strategic alignment between the priorities of national digital transformation and the development objectives of the ICT sector as a key source of digital innovation, advanced technological solutions, and highly qualified human capital. It is argued that the effectiveness of digital transformation policy depends on the coherence of institutional, organizational, technological, and innovation-oriented instruments of public governance capable of supporting sustainable structural modernization of the economy. The study identifies the principal strategic priorities of national digital transformation, including the development of resilient digital infrastructure, digital modernization of public administration and public services, digitalization of key sectors of the economy, strengthening cybersecurity and digital sovereignty, enhancing digital skills and human capital, and deepening integration into the European and global digital environment. Simultaneously, the strategic priorities for unlocking the ICT sector's potential are defined as stimulating innovation-driven development, expanding export capacity, fostering a modern digital innovation ecosystem, advancing cybersecurity and defense technologies (defense-tech), and strengthening the integration of ICT into the digital modernization of all sectors of the economy. The paper further develops a conceptual framework for implementing digital transformation policy based on an interconnected system of organizational, institutional, economic, technological, and innovation components. These components include sectoral digitalization, ICT-driven technological modernization, digital transformation of governance, digital security and technological resilience, human capital development, modernization of digital infrastructure, international technological cooperation, and institutional coordination of digital reforms. It is demonstrated that the implementation of the proposed strategic priorities and conceptual provisions will contribute to technological modernization, innovation-led economic growth, increased international competitiveness, strengthened national and economic security, enhanced resilience of critical infrastructure, and accelerated post-war recovery. The proposed approach forms a comprehensive strategic basis for building a resilient, innovation-oriented, and high-tech model of Ukraine's national economy under conditions of global digital transformation and wartime challenges.

Keywords: ICT sector, digital transformation, national economy, economic potential, strategic priorities, development concept.

Стаття надійшла до редакції / Received 12.05.2026
Прийнята до друку / Accepted 10.06.2026
Опубліковано / Published 27.08.2026

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC-BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

©

ЩУПАКІВСЬКИЙ Роман

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Цифрова трансформація на сучасному етапі розвитку світової економіки сформувалася як один із визначальних чинників структурної модернізації, інноваційного зростання та підвищення міжнародної

конкурентоспроможності держав. Саме країни, які активно впроваджують цифрові технології, розвивають інноваційні цифрові екосистеми та забезпечують широке використання цифрових рішень у всіх сферах суспільного життя, демонструють найвищі темпи соціально-економічного розвитку. Якщо на початку XXI століття основним критерієм економічного прогресу вважався високий рівень інноваційної активності, то сьогодні визначальною передумовою конкурентних переваг виступає здатність економіки генерувати, масштабувати та ефективно використовувати цифрові технології й цифрові інновації як основу технологічної модернізації. Водночас ключовими суб'єктами цифрової трансформації виступають населення, суб'єкти господарювання, науково-освітній сектор, інноваційна інфраструктура та органи публічного управління, які забезпечують створення і надання сучасних цифрових сервісів. Проте досягнення системного ефекту від цифровізації, її масштабне поширення та ефективна інтеграція у процеси функціонування національної економіки потребують активної участі держави у формуванні сприятливого інституційного середовища. Це передбачає реалізацію комплексної державної політики, заснованої на сучасних інструментах стратегічного аналізу, прогнозування, планування, координації та моніторингу, що забезпечує цілеспрямований розвиток цифрової економіки й максимізацію її внеску у зміцнення конкурентоспроможності країни та її стратегічно важливих секторів. Особливого значення у системі публічного управління набуває формування стратегічних пріоритетів і концептуальних засад цифрової трансформації економіки України відповідно до сучасних викликів та довгострокових цілей інноваційного розвитку. Актуальність такого підходу обумовлюється глибокими структурними трансформаціями, що відбуваються під впливом повномасштабної війни, а також комплексом економічних, соціально-демографічних, безпекових і технологічних викликів, які визначають нову модель функціонування національного господарства. За таких умов цифрова трансформація перестає бути лише інструментом підвищення ефективності економічних процесів і перетворюється на один із ключових факторів забезпечення економічної стійкості, інноваційного відновлення та високотехнологічної модернізації.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідження сучасних тенденцій цифрової трансформації економіки засвідчують формування нового наукового підходу, відповідно до якого цифровізація розглядається не лише як процес технологічного оновлення, а як комплексний чинник структурної модернізації, інноваційного розвитку та забезпечення міжнародної конкурентоспроможності національного господарства. Значна увага у вітчизняній науковій літературі приділяється розвитку сектора інформаційно-комунікаційних технологій як стратегічної складової цифрової економіки. Зокрема, П. Куцик, Н. Туліка та А. Процикевич аналізують сучасний стан ІТ-індустрії України, визначають ключові тенденції її розвитку, конкурентні переваги та основні виклики функціонування в умовах воєнного часу [1]. Водночас А. Процикевич та К. Процикевич досліджують динаміку розвитку ІКТ-сектора, акцентуючи увагу на його ролі у забезпеченні цифрової трансформації економіки, посиленні експортного потенціалу та технологічної модернізації країни [2, с. 430–434]. Важливий внесок у формування теоретико-методичних засад державної політики розвитку ІТ-сектора зроблено Т. Васильцівим, Р. Лупаком та Т. Штець, які обґрунтували стратегічні напрями, цілі та інструменти державного регулювання реалізації потенціалу ІТ-індустрії як одного з драйверів інноваційного розвитку економіки України [3, с. 56–63]. Разом із тим Т. Васильців, Р. Лупак та О. Рудковський розкрили значення сектора ІКТ у формуванні потенціалу SMART-спеціалізації регіонів, довівши його системоутворюючу роль у забезпеченні інноваційної конкурентоспроможності територій [5, с. 162–168].

Окремий напрям наукових досліджень присвячений інституційним засадам цифрової трансформації та розвитку цифрових платформ як базових елементів сучасної цифрової економіки. Зокрема, Р. Щупаківський, узагальнивши світовий досвід державного управління процесами цифровізації, визначив ключові інституційні механізми, ресурсні передумови та організаційні інструменти забезпечення цифрових трансформацій [4, с. 26–31]. Вагомий внесок у дослідження цифрових платформ здійснила К. Січкаренко, яка сформувала підходи до їх класифікації та визначила їхню роль у забезпеченні економічного розвитку й формуванні цифрових екосистем [6]. Подальший розвиток цієї проблематики представлено у працях Т. Пушкар, де цифрові платформи розглядаються як ефективний інструмент підтримки стратегічного управління та оптимізації управлінських рішень [7, с. 213–220]. Д. Райко досліджує можливості використання цифрових платформ у розвитку маркетингу відносин у сегментах B2B та B2C [8], тоді як В. Коваль, О. Камінський, О. Редьква, О. Онофрійчук та Л. Капранова обґрунтовують їх значення для цифрової трансформації підприємств і зміцнення їх економічної безпеки [9, с. 176–185]. У свою чергу Б. Харченко, С. Ткаченко та О. Мандзюк доводять, що цифрові платформи стають одним із ключових інструментів підвищення ефективності сучасного менеджменту та інтеграції інноваційних управлінських технологій [10].

Водночас у сучасній науковій літературі дедалі більшої актуальності набувають питання стратегічного управління цифровою трансформацією та її інтеграції у систему довгострокового розвитку економіки. Зокрема, О. Мельник і М. Руда розглядають цифрову трансформацію як стратегічний напрям розвитку бізнесу, який забезпечує підвищення конкурентоспроможності підприємств, інноваційної активності та адаптивності до змін зовнішнього середовища [11, с. 196–209]. В. Томах, Т. Сігаєва та М. Мартиненко акцентують увагу на необхідності поєднання цифрових технологій, інноваційних рішень та

креативних підходів у процесах управління підприємствами в контексті досягнення цілей сталого розвитку [12].

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Проте, попри значну кількість наукових досліджень, недостатньо розробленими залишаються питання комплексного обґрунтування стратегічних пріоритетів державної політики цифрової трансформації національного господарства, концептуальних засад інтегрованого розвитку цифрової економіки та механізмів максимально повної реалізації потенціалу сектора інформаційно-комунікаційних технологій як системоутворюючого чинника інноваційної модернізації, технологічної стійкості та економічної безпеки України. Саме ці аспекти визначають наукову актуальність і практичну значущість подальших досліджень у зазначеному напрямі.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета статті полягає у науковому обґрунтуванні стратегічних пріоритетів та концепційних положень цифрової трансформації національного господарства та реалізації потенціалу сектора інформаційно-комунікаційних технологій.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Інтеграція стратегічних пріоритетів цифрової трансформації та розвитку ІКТ-сектора в межах єдиної системи державного регулювання створює передумови для формування цілісної моделі цифрового розвитку України. За такого підходу технологічний потенціал ІКТ-галузі спрямовується на прискорення інноваційних процесів, масштабування цифрових продуктів і сервісів, модернізацію базових секторів економіки, підвищення ефективності державного управління, розширення цифрових публічних послуг та зміцнення економічної і національної безпеки. Водночас цифрова трансформація стимулює внутрішній попит на сучасні інформаційно-комунікаційні рішення, що, своєю чергою, активізує розвиток національного ІКТ-сектора, інноваційного підприємництва та високотехнологічних виробництв. Таким чином формується синергетична модель взаємодії, у якій розвиток цифрової економіки та ІКТ-сектора набуває взаємопідсилювального характеру.

Особливої актуальності така взаємозалежність набуває в умовах повномасштабної війни, коли цифрові технології перетворюються на один із ключових чинників забезпечення стійкості держави, безперервності функціонування критичної інфраструктури та підтримання економічної активності. Саме підприємства ІКТ-сектора забезпечують розроблення та впровадження інноваційних систем кіберзахисту, цифрових платформ управління, рішень у сфері defense-tech, засобів автоматизації, інструментів аналізу великих масивів даних і технологій штучного інтелекту. Одночасно розширення масштабів цифрової трансформації формує стійкий попит на інноваційні ІКТ-продукти та сприяє розвитку національної технологічної екосистеми, забезпечуючи прискорення технологічної модернізації економіки.

Важливою перевагою узгодженого стратегування державної політики у сферах цифровізації та розвитку ІКТ-сектора є підвищення ефективності використання фінансово-інвестиційних ресурсів, міжнародної технічної допомоги та інструментів державної підтримки. Це дозволяє концентрувати ресурси на найбільш перспективних напрямках цифрового й інноваційного розвитку, серед яких модернізація цифрової інфраструктури, розвиток людського капіталу, впровадження технологій штучного інтелекту, зміцнення кібербезпеки, підтримка інноваційного підприємництва та стимулювання науково-дослідної діяльності. Як результат, формується комплексне стратегічне бачення державної політики цифрового розвитку, визначаються єдині пріоритети технологічної модернізації країни та забезпечується системність реалізації цифрових реформ.

З огляду на зазначене, стратегування державної політики цифрової трансформації економіки та реалізації потенціалу сектора інформаційно-комунікаційних технологій доцільно орієнтувати на формування високотехнологічної, інноваційної та стійкої моделі розвитку національного господарства, здатної забезпечити одночасно технологічну модернізацію економіки, зміцнення її конкурентоспроможності та підвищення адаптивності до сучасних глобальних викликів, пов'язаних із цифровізацією, воєнними загрозами та післявоєнною реконструкцією. У цьому контексті цифрова трансформація розглядається не як локальний процес цифровізації окремих сфер діяльності, а як комплексна трансформація економічних відносин, виробничих систем, ринку праці, інституційної інфраструктури та механізмів державного управління на основі сучасних цифрових технологій, штучного інтелекту, технологій великих даних, хмарних обчислень, кіберфізичних систем і цифрових платформ. При цьому ІКТ-сектор виконує функцію стратегічного драйвера економічного зростання, інноваційної модернізації, розвитку цифрового підприємництва, підвищення продуктивності праці та інтеграції України до глобальних високотехнологічних ланцюгів створення доданої вартості.

Водночас стратегічна мета державної політики у досліджуваній сфері повинна охоплювати не лише економічні, а й безпекові, соціальні та гуманітарні аспекти розвитку. З позицій національної безпеки

цифровізація має забезпечувати технологічне посилення оборонно-промислового комплексу шляхом розвитку military-tech і defense-tech рішень, систем ситуаційної обізнаності, безпілотних комплексів, цифрової логістики, інтелектуального управління ресурсами та сучасних засобів кіберзахисту. Соціальний вимір цифрової трансформації пов'язаний із модернізацією соціальної інфраструктури, підвищенням доступності адміністративних, медичних, освітніх і соціальних послуг, а також створенням умов для розвитку дистанційної зайнятості та цифрових форм організації праці. У соціально-гуманітарному аспекті цифрові технології сприяють підвищенню якості життя населення, формуванню сучасного цифрового середовища для професійної діяльності, освіти та підприємництва, зменшенню масштабів трудової міграції, а також збереженню, відновленню та розвитку людського капіталу як стратегічного ресурсу інноваційного розвитку держави.

Отже, стратегічною метою державної політики у сфері цифрової трансформації та розвитку сектора інформаційно-комунікаційних технологій доцільно визначити формування високотехнологічної, інноваційної, безпечної та соціально орієнтованої моделі національного господарства, яка забезпечує системну модернізацію реального сектору економіки, включаючи оборонно-промисловий комплекс, відновлення критичної інфраструктури, розвиток соціальної сфери, підвищення ефективності державного управління та якості публічних послуг на основі сучасних цифрових технологій, штучного інтелекту, великих даних, хмарних сервісів, кіберфізичних систем і цифрових платформ.

Як уже зазначалося, досягнення стратегічної мети державної політики можливе лише за умови формування взаємоузгодженої системи стратегічних пріоритетів. Базовим серед них є розвиток сучасної цифрової інфраструктури та забезпечення її технологічної стійкості. Саме цифрова інфраструктура, що охоплює широкосмугові мережі передачі даних, мобільний зв'язок нового покоління, дата-центри, хмарні сервіси, системи резервного зберігання інформації та цифрові комунікаційні платформи, створює технологічну основу для масштабування цифрових інновацій і реалізації процесів цифрової трансформації в усіх сферах економіки та державного управління. Водночас у сучасних безпекових умовах її розвиток повинен поєднуватися із забезпеченням високого рівня стійкості до кібератак, техногенних ризиків і фізичних загроз шляхом резервування критичних потужностей, розподіленого зберігання даних, широкого використання хмарних технологій, багаторівневих систем кіберзахисту, енергонезалежних цифрових рішень та диверсифікації каналів зв'язку. Саме така модель розвитку цифрової інфраструктури формує технологічне підґрунтя для довгострокової цифрової та інноваційної модернізації національної економіки.

Наступним стратегічним пріоритетом державної політики цифрової трансформації національної економіки доцільно визначити цифрову модернізацію системи державного управління та публічних сервісів. Його реалізація передбачає подальший розвиток електронного урядування, комплексну автоматизацію адміністративних процедур, інтеграцію державних інформаційних ресурсів і цифрових реєстрів, а також широке впровадження платформених моделей взаємодії між державою, бізнесом та громадянами. Такий підхід забезпечує підвищення прозорості управлінських процесів, мінімізацію корупційних ризиків, скорочення часових і транзакційних витрат, підвищення оперативності прийняття управлінських рішень та безперервності надання публічних послуг. Водночас цифровізація державного управління повинна супроводжуватися розвитком цифрових компетентностей державних службовців і населення, уніфікацією стандартів електронної взаємодії органів влади, удосконаленням механізмів кіберзахисту державних інформаційних систем та забезпеченням надійного захисту персональних даних як необхідної умови формування суспільної довіри до цифрових сервісів.

Органічним продовженням зазначеного пріоритету виступає цифрова трансформація базових секторів національної економіки. Йдеться про системну інтеграцію сучасних цифрових технологій у промисловість, аграрний сектор, енергетику, транспортно-логістичні системи, фінансову сферу та інші стратегічні види економічної діяльності. Використання технологій штучного інтелекту, Інтернету речей (IoT), великих даних (Big Data), цифрових двійників, роботизованих систем та автоматизованих виробничих комплексів створює передумови для підвищення продуктивності, оптимізації витрат, прискорення інноваційних процесів та посилення адаптивності економіки до кризових викликів. Крім того, цифровізація базових галузей сприяє їх технологічній конвергенції, інтеграції до європейських виробничих систем і глобальних ланцюгів створення доданої вартості. Водночас результативність цих процесів визначається масштабами інвестицій у цифрову інфраструктуру, розвитком інноваційної екосистеми та підготовкою висококваліфікованих кадрів, спроможних працювати із сучасними цифровими технологіями.

Важливе місце у системі стратегічних пріоритетів займає забезпечення кібербезпеки та цифрового суверенітету держави. Посилення масштабів цифровізації об'єктивно супроводжується зростанням кількості кіберзагроз, що особливо актуалізується в умовах гібридної війни. За таких умов пріоритетного значення набуває формування комплексної системи захисту державних інформаційних ресурсів, критичної цифрової інфраструктури, інформаційних систем стратегічного призначення та персональних даних громадян. Цифровий суверенітет передбачає здатність держави забезпечувати контроль над власними цифровими ресурсами, мінімізувати технологічну залежність від зовнішніх постачальників і формувати власний інноваційний потенціал у сфері цифрової безпеки. Досягнення цього пріоритету потребує розвитку національних систем кіберзахисту, створення сучасних центрів моніторингу та реагування на кіберінциденти,

локалізації критично важливих інформаційних ресурсів, підтримки національних технологічних розробок, диверсифікації цифрових платформ і поглиблення міжнародної співпраці у сфері кібербезпеки.

Ще одним фундаментальним стратегічним пріоритетом є розвиток цифрових компетентностей та людського капіталу. Саме людський потенціал визначає темпи цифрової модернізації, ефективність впровадження інноваційних технологій та рівень конкурентоспроможності національної економіки. У зв'язку з цим державна політика повинна бути спрямована на модернізацію системи освіти, розвиток STEM-напрямів, цифрової грамотності населення, безперервного професійного навчання, підготовку висококваліфікованих ІКТ-фахівців та стимулювання розвитку інноваційних компетентностей. Формування людського капіталу нового покоління створює основу для прискорення технологічної модернізації економіки, розвитку цифрового підприємництва та посилення інноваційної спроможності держави.

Завершальним стратегічним пріоритетом цифрової трансформації національної економіки доцільно визначити інтеграцію України до європейського та глобального цифрового простору. Реалізація цього напрямку передбачає гармонізацію державної цифрової політики із законодавством і стандартами Європейського Союзу, інтеграцію до Єдиного цифрового ринку ЄС, розширення участі у міжнародних інноваційних, науково-технологічних і цифрових проєктах, а також розвиток партнерства із провідними світовими технологічними центрами. Такий підхід створює додаткові можливості для залучення інвестицій, трансферу передових технологій, розвитку міжнародної кооперації та прискорення післявоєнної високотехнологічної реконструкції економіки України.

Щодо другого напрямку державного регулювання, який пов'язаний із реалізацією потенціалу сектора інформаційно-комунікаційних технологій, першочерговим стратегічним пріоритетом доцільно визначити стимулювання його інноваційного розвитку. Йдеться не стільки про підтримку загальної інноваційної активності економіки, скільки про створення умов для генерації принципово нових технологічних рішень, розвитку цифрових продуктів та зміцнення інноваційного потенціалу безпосередньо ІКТ-сектора. Реалізація цього пріоритету передбачає розвиток стартап-екосистем, мереж дослідницьких центрів (R&D), технологічних парків і кластерів, механізмів венчурного фінансування, а також стимулювання комерціалізації результатів наукових досліджень. Саме інноваційний розвиток ІКТ-сектора визначає здатність держави формувати власні конкурентоспроможні цифрові продукти, забезпечувати технологічне лідерство та інтегруватися до глобальних ринків високих технологій. Комплексна реалізація цього пріоритету сприятиме збільшенню виробництва високотехнологічної продукції, розширенню експорту цифрових послуг та прискоренню цифрової модернізації економіки.

Наступним стратегічним орієнтиром виступає розвиток експортного потенціалу ІКТ-індустрії. Враховуючи, що сектор інформаційно-комунікаційних технологій уже належить до провідних експортно орієнтованих галузей економіки України, подальше нарощування його міжнародної присутності має стати одним із ключових інструментів зміцнення технологічної конкурентоспроможності держави. При цьому експортний потенціал доцільно розглядати значно ширше, ніж лише обсяги експорту ІТ-послуг. Він охоплює рівень кадрового забезпечення, розвиток цифрових компетентностей, інноваційну спроможність компаній, якість цифрової інфраструктури, інвестиційну привабливість галузі, інтеграцію до міжнародних технологічних ланцюгів створення доданої вартості, розвиток цифрових платформ, телекомунікаційних сервісів, стартапів, високотехнологічної електроніки та програмних продуктів. Важливе значення також мають міжнародний імідж України як технологічної держави, належний рівень захисту прав інтелектуальної власності, державна підтримка експорту та розвиток міжнародних партнерських мереж.

Логічним продовженням системи стратегічних пріоритетів є формування сучасної цифрової екосистеми розвитку бізнесу. Основною метою цього напрямку є забезпечення широкого доступу підприємств до цифрової інфраструктури, електронних сервісів, фінансових технологій, хмарних платформ, систем електронної комерції та сучасних інструментів автоматизації бізнес-процесів. Формування такої екосистеми сприяє розвитку цифрового підприємництва, активізації інноваційної діяльності, зростанню інвестиційної привабливості економіки, розширенню експортних можливостей та інтеграції українського бізнесу у глобальні цифрові ринки. Реалізація цього стратегічного пріоритету передбачає створення сприятливого регуляторного середовища, використання податкових стимулів, розвиток цифрових платформ взаємодії держави та бізнесу, підтримку високотехнологічних підприємств, а також розвиток людського капіталу шляхом збільшення кількості ІТ-фахівців, модернізації технічної освіти, удосконалення цифрових компетентностей населення, збереження інтелектуального потенціалу країни та створення стимулів для повернення висококваліфікованих спеціалістів.

В умовах воєнного стану та гібридних загроз окремим стратегічним пріоритетом розвитку ІКТ-сектора має стати посилення кібербезпеки та розвиток технологій безпеки. Саме ІКТ-сектор повинен забезпечувати створення сучасних військових цифрових технологій, систем кіберзахисту, безпілотних комплексів, рішень на основі штучного інтелекту, цифрових систем управління обороною та інших інноваційних технологій подвійного призначення. Реалізація цього пріоритету створює основу для формування нової моделі технологічної безпеки держави, підвищення обороноздатності та зміцнення стійкості критичної інфраструктури.

Завершальним стратегічним пріоритетом державної політики у сфері реалізації потенціалу ІКТ-

сектора доцільно визначити поглиблення його інтеграції у процеси цифрової трансформації національної економіки. У сучасних умовах ІКТ-сектор необхідно розглядати не лише як самостійну високотехнологічну галузь, а й як універсальний драйвер цифрової модернізації всіх секторів економіки. Це передбачає активне залучення ІТ-компаній до цифрової трансформації промисловості, логістики, фінансового сектору, медицини, освіти, агропромислового комплексу, державного управління та оборонно-промислового комплексу. Посилення функціональної інтеграції ІКТ-сектора забезпечуватиме широкомасштабне впровадження цифрових інновацій у реальний сектор економіки, сприятиме підвищенню продуктивності праці, оптимізації виробничих процесів, скороченню операційних витрат, зміцненню конкурентних переваг вітчизняних підприємств і підвищенню їх стійкості до сучасних економічних та безпекових викликів. Саме така інтеграційна модель забезпечує максимальну реалізацію потенціалу ІКТ-сектора як одного з ключових драйверів інноваційного розвитку та довгострокової технологічної конкурентоспроможності економіки України.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Державна політика у сфері цифрової трансформації національного господарства та реалізації потенціалу сектора інформаційно-комунікаційних технологій повинна формуватися як цілісна система стратегічного регулювання, яка поєднує інституційні, організаційно-економічні, технологічні та інноваційні інструменти державного впливу. Ефективність такої політики визначається насамперед рівнем узгодженості стратегічних орієнтирів цифрової модернізації економіки із пріоритетами розвитку ІКТ-сектора, який виступає ключовим джерелом цифрових інновацій, технологічних рішень та висококваліфікованого людського капіталу. У цьому контексті до базових стратегічних пріоритетів цифрової трансформації доцільно віднести розвиток сучасної цифрової інфраструктури та забезпечення її технологічної стійкості, цифрову модернізацію системи державного управління і публічних сервісів, комплексну цифровізацію базових секторів економіки, зміцнення кібербезпеки та цифрового суверенітету, розвиток цифрових компетентностей населення й інтеграцію України до європейського та світового цифрового простору. Водночас стратегічні пріоритети розвитку ІКТ-сектора мають бути орієнтовані на стимулювання інноваційної діяльності, зміцнення його експортного потенціалу, формування сучасної цифрової та інноваційної екосистеми, розвиток технологій кібербезпеки й defense-tech, а також поглиблення інтеграції ІКТ-галузі у процеси цифрової модернізації економіки. За таких умов ключовим завданням державної політики стає формування взаємоузгодженої системи стратегічних пріоритетів, що передбачає розвиток високотехнологічних цифрових рішень для критичної інфраструктури, розбудову державних цифрових платформ і сервісів, широке впровадження ІКТ-інновацій у промисловість, енергетику, транспортно-логістичному комплексі та оборонній сфері, зміцнення цифрової безпеки, розвиток людського капіталу цифрової економіки та активізацію міжнародної цифрової інтеграції з метою розширення доступу до сучасних технологій, інвестиційних ресурсів і глобальних високотехнологічних ринків. Саме комплексна синхронізація зазначених стратегічних напрямів формує основу сучасної моделі цифрового розвитку держави, здатної забезпечити інноваційну модернізацію, економічну стійкість та зміцнення національної безпеки.

Концептуальні засади цифрової трансформації національного господарства та розвитку сектора інформаційно-комунікаційних технологій доцільно розглядати як інтегровану систему взаємопов'язаних організаційних, економічних, інституційних і технологічних компонентів, які забезпечують реалізацію комплексного механізму цифрової модернізації держави. До складу таких компонентів належать стратегічна цифровізація секторів економіки, розвиток ІКТ-сектора як провідного драйвера інноваційного й технологічного розвитку, цифрова трансформація системи державного управління та публічних сервісів, створення комплексної системи цифрової безпеки і технологічної стійкості, розвиток людського капіталу та цифрових компетентностей, модернізація цифрової інфраструктури й забезпечення широкої доступності цифрових технологій, розширення міжнародного цифрового співробітництва і технологічного партнерства, а також удосконалення механізмів міжвідомчої координації та стимулювання цифрових інновацій. Сукупність зазначених елементів формує цілісну практикоорієнтовану концепцію державної політики цифрового розвитку, яка забезпечує не лише технологічне оновлення економіки, а й створює інституційні передумови для сталого функціонування критичної інфраструктури, підвищення обороноздатності держави, активізації інноваційної діяльності, скорочення технологічної залежності від зовнішніх ринків і формування сучасної моделі високотехнологічного економічного зростання. За умов повномасштабної війни та післявоєнної відбудови саме системність, взаємоузгодженість, адаптивність і ефективність функціонування зазначених складових визначатимуть спроможність України забезпечити стійкий розвиток цифрової економіки, підвищити результативність державного управління, зміцнити людський капітал та прискорити інтеграцію до європейського і глобального цифрового та інноваційного простору.

Перспективи подальших наукових досліджень доцільно пов'язати з розробленням методичного інструментарію оцінювання рівня цифровізації системи управління в секторі інформаційно-комунікаційних технологій в Україні.

Література

1. Куцик П., Туліка Н., Протикиевич А. Стан та перспективи розвитку ІТ-індустрії України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. URL: <https://surl.li/czbxknf>
2. Протикиевич А. І., Протикиевич К. І. Сучасні тенденції розвитку сектора ІКТ в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. № 6. С. 430–434. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-67>
3. Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Штець Т. Ф. Обґрунтування стратегічних напрямів, цілей та заходів державної політики реалізації потенціалу ІТ-сектору економіки України. *Підприємництво і торгівля*. 2018. Вип. 23. С. 56–63. <https://doi.org/10.36477/2522-1256-2018-23-10>
4. Щупаківський Р. В. Світовий досвід налагодження та розбудови системи державного управління процесами цифровізації: інституційний базис та ресурсне забезпечення. *Бізнес Інформ*. 2023. № 9. С. 26–31. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-9-26-31>
5. Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Рудковський О. В. Роль сектору інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні та реалізації потенціалу SMART-спеціалізації на регіональному рівні. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2019. № 5(110). С. 162–168. <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2019-5-30>
6. Січкаренко К. О. Цифрові платформи: підходи до класифікації та визначення ролі в економічному розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 35. С. 28–32. URL: <https://surl.li/gbirzy>
7. Пушкар Т. Цифрові платформи як інструмент оптимізації стратегічних рішень. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 2(53). С. 213–220. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-29>
8. Райко Д. В. Цифрові платформи як інструмент розвитку маркетингу відносин у B2C та B2B-сегментах. *Актуальні питання економічних наук*. 2026. № 21. URL: <https://surl.li/lijjjz>
9. Коваль В. В., Камінський О. Є., Редька О. З., Онофрійчук О. П., Капранова Л. Г. Цифрові платформи управління як інструмент трансформації та підвищення економічної безпеки підприємств. *Проблеми економіки*. 2025. № 3(65). С. 176–185. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-3-176-185>
10. Харченко Б. С., Ткаченко С. О., Мандзюк О. М. Цифрові платформи як інструмент підвищення ефективності менеджменту. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 18. URL: <https://surl.li/bzjefj>
11. Мельник О. Г., Руда М. В. Стратегічні аспекти цифрової трансформації бізнесу. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2024. № 2(12). С. 196–209. <https://doi.org/10.23939/smeu2024.02.196>
12. Томах В. В., Сігаєва Т. Є., Мартиненко М. В. Цифрова трансформація управління підприємствами України у контексті сталого розвитку: інноваційні рішення, креативні технології. *Академічні візії*. 2023. № 18. URL: <https://surl.li/avjdax>

References

1. Kutsyk, P., Tulika, N., Protsykevych, A. (2024). State and prospects of development of the IT industry in Ukraine. *Economy and Society*, 67. URL: <https://surl.li/czbxknf>
2. Protsykevych, A., Protsykevych, K. (2023). Current trends in the development of the ICT sector in Ukraine. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 6, 430–434. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-67>
3. Vasylytsiv, T., Lupak, R., Shtets, T. (2018). Substantiation of strategic directions, goals and measures of state policy for realization of the IT sector potential in Ukraine. *Entrepreneurship and Trade*, 23, 56–63. <https://doi.org/10.36477/2522-1256-2018-23-10>
4. Shchupakivskiy, R. (2023). World experience in establishing and developing the public administration system for digitalization processes: institutional basis and resource support. *Biznes Inform*, 9, 26–31. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-9-26-31>
5. Vasylytsiv, T., Lupak, R., Rudkovskiy, O. (2019). The role of the information and communication technology sector in the formation and implementation of the SMART specialization potential at the regional level. *State and Regions. Series: Economics and Entrepreneurship*, 5(110), 162–168. <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2019-5-30>
6. Sichkarenko, K. (2018). Digital platforms: approaches to classification and defining their role in economic development. *Black Sea Economic Studies*, 35, 28–32. URL: <https://surl.li/gbirzy>
7. Pushkar, T. (2025). Digital platforms as a tool for optimizing strategic decisions. *Sustainable Development of Economy*, 2(53), 213–220. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-29>
8. Raiko, D. (2026). Digital platforms as a tool for relationship marketing development in B2C and B2B segments. *Actual Issues of Economic Sciences*, 21. URL: <https://surl.li/lijjjz>
9. Koval, V., Kaminskyi, O., Redkva, O., Onofriichuk, O., Kapranova, L. (2025). Digital management platforms as a tool for transformation and improvement of enterprise economic security. *Problems of Economy*, 3(65), 176–185. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-3-176-185>
10. Kharchenko, B., Tkachenko, S., Mandziuk, O. (2025). Digital platforms as a tool for improving management efficiency. *Actual Issues of Economic Sciences*, 18. URL: <https://surl.li/bzjefj>
11. Melnyk, O., Ruda, M. (2024). Strategic aspects of digital business transformation. *Management and Entrepreneurship in Ukraine: Stages of Formation and Problems of Development*, 2(12), 196–209. <https://doi.org/10.23939/smeu2024.02.196>
12. Tomakh, V., Sigaieva, T., Martynenko, M. (2023). Digital transformation of enterprise management in Ukraine in the context of sustainable development: innovative solutions and creative technologies. *Academic Visions*, 18. URL: <https://surl.li/avjdax>